

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 00
F: 01 369 78 32
E: gp.mddsz@gov.si
www.mddsz.gov.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

Podpisnik: Anja Kopac Mrak
Izdajatelj certifikata: sigov-ca
Serijska št. certifikata: 3a 5e 92 74
Datum poteka certifikata: 23.03.2018
Datum in čas podpisa: 09:54, 20.06.2016
Referenčna številka: 0010-72/2016/2

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE
PRESEDNIK
Šubičeva 4
1000 Ljubljana

gp@dz-rs.si

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	20-06-2016
Šifra:	0100-01116-651/3
Povezava:	540-01116-131
EPA:	EU:
Sign. zn.:	
Kratika:	

Številka: 0010-72/2016/2
Datum: 16. 6. 2016

Zadeva: Odgovor na pisno poslansko vprašanje Suzane Lep Šimenko v zvezi z institucionalnim varstvom

Spoštovani,

Na ministrico, dr. Anjo Kopač Mrak ste naslovili pisno poslansko vprašanje Suzane Lep Šimenko v zvezi z institucionalnim varstvom, na katerega podajamo naslednji odgovor.

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ) se je seznanilo z Zbirnim poročilom o pravilnosti poslovanja občin v delu, ki se nanaša na dodeljevanje tekočih transferov, ki ga je pripravilo Računsko sodišče.

Med drugim Računsko sodišče ugotavlja, da občine nimajo vpliva na to, v kateri zavod bo nameščen upravičenec niti na standard namestitve. Občine tudi nimajo vpliva na to, ali upravičenec koristi tudi nadstandardne storitve, ki se zaračunavajo poleg cene osnovne storitve in jih mora občina plačevati.

V zvezi z navedenim uvodoma izpostavljam, da imajo po veljavni zakonodaji vsi upravičenci možnost, da sami izberejo namestitev v okviru mreže javne službe, ki jo pod enakimi pogoji opravljajo javni socialno varstveni zavodi ter druge pravne in fizične osebe, ki so na javnem razpisu pridobile koncesijo.¹

V primeru, da upravičenec ni zmožen plačevati storitve institucionalnega varstva, pa na njegovo zahtevo center za socialno delo odloči o delni ali celotni oprostitvi plačila storitve.² Oprostitev se za vse upravičence določi za zagotavljanje standardne storitve, ki je določena v Pravilniku o

¹ Zakon o socialnem varstvu (ZSV) kot eno izmed temeljnih načel določa, da se pravice do storitev uveljavljajo po načelih enake dostopnosti in proste izbire oblik za vse upravičence pod pogoji, ki jih določa zakon (4. člen).

Po 92. členu ZSV si je socialno varstveni zavod dolžan prizadevati, da z upravičencem doseže dogovor o trajanju, vrsti in načinu zagotavljanja storitve. Sklenjen dogovor o trajanju, vrsti in načinu zagotavljanja storitve institucionalnega varstva šteje za akt, s katerim je upravičenec nameščen v zavod. Če z upravičencem ni mogoče skleniti dogovora, socialno varstveni zavod odloča o namestitvi po določbah ZUP (96. člen ZSV).

² O oprostitvi se odloči skladno z merili v Uredbi o merilih za določanje oprostitev pri plačilih socialno varstvenih storitev.

standardih in normativih socialnovarstvenih storitev, in sicer je kot standardna storitev določena enoposteljna ali dvoposteljna soba. Zgolj izjemoma se lahko oprostitev plačil določajo tudi za nadstandardne storitve, pri čemer je ta izjema možna le takrat, ko upravičenec storitev nujno potrebuje in ni na voljo standardne storitve.

Glede na zgoraj navedeno, imajo torej vsi upravičenci, upoštevajoč načelo nediskriminacije, pravico pod enakimi pogoji izbirati storitev institucionalnega varstva, sama oprostitev pa se v primeru njihove plačilne nezmožnosti določi za vse upravičence enako.

Glede ugotovitve Računskega sodišča, da občine nimajo podatkov, da bi preverile znesek računa za institucionalno varstvo odraslih ter da je glavna težava v tem, da se zneski na računih, ki jih izvajalci institucionalnega varstva odraslih izstavijo občini, razlikujejo od zneskov, ki jih mora občina plačati po odločbi centra za socialno delo, pa pojasnjujemo sledeče:

Center za socialno delo v odločbi o oprostitvi plačila institucionalnega varstva odloči o oprostitvi plačila in o doplačilu s strani zavezancev. Center za socialno delo v odločbi ne odloči o tem, kakšen je znesek plačila institucionalnega varstva, saj pri odločanju o oprostitvi ne gre za odločanje o višini cene domske oskrbe. O navedenem odloči izvajalec institucionalnega varstva v izstavljenem računu. Na MDDSZ menimo, da so računi domov za starejše jasni in so opravljene naloge v njih specificirane. V kolikor pa v posameznih primerih prihaja do nejasnosti oziroma neskladij in obstaja dvom v pravilnost izvajanja socialno varstvene storitve, pa obstaja možnost izvedbe inšpekcijskega nadzora Socialne inšpekcije.

Računsko sodišče v svojem poročilu izpostavlja tudi možnost podpisa pogodb z izvajalci storitev, v katerih bi bile jasneje opredeljene obveznosti izvajalcev storitev glede seznanjanja občine z okoliščinami, ki vplivajo na znesek oskrbnine v posameznem mesecu. MDDSZ v preteklosti sicer ni podpiralo sklepanja takšnih pogodb, na podlagi tehtnega premisleka pa MDDSZ ugotavlja, da se na ta način v praksi lahko uredijo manjša odstopanja pri izvajanju odločb o oprostitvi plačila oziroma o izvajanju storitve. Glede na navedeno, se MDDSZ s sklepanjem pogodb med občinami in izvajalci storitev institucionalnega varstva strinja.

Ena izmed prioriteten nalog MDDSZ je priprava novega sistemskega zakona, ki bo celovito uredil področje socialnega varstva in med drugim tudi namestitve v institucionalno varstvo. Oblikovana bo tudi delovna skupina, ki bo temeljito preučila obstoječe stanje in pretehtala, katere so potrebne spremembe in v kakšnem delu je potrebno glede na obstoječe stanje preurediti oziroma na novo urediti sistem socialnega varstva.

Pri pripravi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o socialnem varstvu (ZSV-F), ki je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 39/16 z dne 3. 6. 2016, pa je bilo potrebno, da se ga nujno sprejme, da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države pri črpanju evropskih sredstev za izvedbo predhodnega testiranja organiziranosti dejavnosti oziroma posamezne socialno varstvene storitve ali programa, tj. za izvedbo pilotnega projekta, katerega namen je razvoj in umestitev v sistem socialnega varstva storitev socialne aktivacije ter storitev koordinirane oskrbe v skupnosti, ki bosta pilotno sofinancirana iz evropskih sredstev potrjenega Operativnega programa za evropsko kohezijsko politiko 2014 - 2020, kot posledica predvidene reorganizacije centrov za socialno delo in kot podlaga za pripravo zakona, ki bo urejal dolgotrajno oskrbo. V navedenem zakonu so bile pripravljene zgolj najnujnejše spremembe, in sicer zakon zajema spremembe in dopolnitve, ki so potrebne zaradi razvoja stroke na področju izvajanja socialnovarstvenih programov in zaradi omogočanja zaposlovanja diplomantov, ki se želijo zaposliti na področju socialnega varstva, kar jim trenutno zaradi nemožnosti opravljanja obveznega pripravništva na področju socialnega varstva ni omogočeno. Hkrati se skuša s temi spremembami odpraviti tudi določene nepotrebne administrativne ovire, ki zavlačujejo

postopke, ne prispevajo pa k večji kvaliteti dela, varnosti ali transparentnosti postopka. Kot že rečeno, pa so bile v ta zakon vključene le najnujnejše spremembe in zaradi potrebe po njegovem hitrem sprejemu ni bilo možno vključevati večjih sistemskih novosti in preoblikovanj.

Cene storitev institucionalnega varstva pri posameznih izvajalcih institucionalnega varstva so določene po enotni metodologiji, po kateri se določijo splošni elementi za oblikovanje cen socialno varstvenih storitev. Izvajalci socialno varstvenih storitev cene oblikujejo skladno z določili Pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen socialno varstvenih storitev. Stroški storitve, ki se upoštevajo kot elementi za oblikovanje cen, so stroški dela, stroški materiala in storitev, stroški amortizacije, stroški investicijskega vzdrževanja in stroški financiranja. Glavni razlog za razlike pri cenah storitev predstavlja zlasti dejstvo, da se pri izvajalcih socialno varstvenih storitev razlikujejo višine navedenih elementov.

Na MDDSZ je bila v mesecu februarju 2016 imenovana delovna skupina za pripravo osnutka Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen socialno varstvenih storitev. Delovna skupina je, poleg zaposlenih na ministrstvu, sestavljena tudi iz zunanjih članov (predstavnikov Skupnosti socialnih zavodov Slovenije in Skupnosti varstveno delovnih centrov Slovenije). Delovna skupina tudi v sodelovanju s predstavniki Skupnosti občin Slovenije, Združenja občin Slovenije in Združenja mestnih občin Slovenije pripravlja pregled obstoječe ureditve v Pravilniku o metodologiji za oblikovanje cen socialno varstvenih storitev ter ustrezne sistemske rešitve, ki bodo omogočile znižanje cen socialno varstvenih storitev. Vsekakor pa bo potrebno pripraviti obsežnejše spremembe v področni zakonodaji (v novem Zakonu o socialno varstveni dejavnosti) ter prilagoditve v podzakonskih predpisih, kar na MDDSZ že načrtujemo.

S spoštovanjem,

Dr. Anja KOPAČ MRAK
MINISTRICA